

Световен ден на учителя — 5 октомври 2011 г.

Статия от Андрула Василиу, европейски комисар по въпросите на образованието, културата, многоезичието и младежта

По случай **Световния ден на учителя – 2011 г.**, бих искала да изразя своето искрено възхищение пред шестте милиона учители в Европейския съюз. Техният принос за развитието на нашето общество е от изключително значение. Именно учителите помагат на всяко едно от нашите деца, на всички млади хора да натрупат знания, да израснат като личности и да разкрият в пълна степен своите таланти и способности, направлявайки ги по пътя към постигането на личностна реализация и успехи в живота.

Ето защо учителите са в центъра на усилията, които Комисията полага, за да подпомогне държавите-членки в предприеманите от тях действия за усъвършенстване на националните образователни системи. Разчитам, че учителите и техните професионални сдружения ще бъдат наши съюзници в тези усилия. Навярно на много читатели е добре известно, че всяка година чрез своите програми Европейският съюз дава възможност на хиляди учители да участват в допълнително повишаване на квалификацията и обучение в чужбина или да придружат класовете си в рамките на обмен на ученици и да си сътрудничат с училища в други държави.

Само в Кипър за три години в периода 2007—2009 г. 157 учители са участвали в обучения в чужбина на обща стойност 360 000 евро. Планираме ресурсите, които се инвестират в програми с подобен характер, съществено да нараснат през следващите години. Нашата задача обаче се състои и в това да обединяваме усилията на експертите и на заинтересованите страни за намирането на нови начини на усъвършенстване на националните образователни системи. Министрите на образованието поискаха да отделим специално внимание на възможностите за непрекъснато повишаване на професионалната квалификация на учителите и ръководителите на учебни заведения.

За повечето нови учители първите няколко години професионална дейност може да са изпълнени с предизвикателства и стрес; факт е, че немалък дял от новите учители напускат окончателно тази професия, а това е тежка загуба както лично за тези млади хора, така и за нашите училища. При това този проблем може да бъде смекчен и дори преодолян, ако компетентните органи в областта на образованието предприемат няколко лесни стъпки, с които да се осигури лична, социална и професионална **подкрепа на новите учители**, така че те да съумеят ефективно да дават своя принос и най-доброто от себе си в ежедневната работа в училищата и класните стаи.

Ето защо съм щастлива, че Европейската комисия съвместно с експерти от много държави от ЕС изготви ръководство, наречено *Разработване на съгласувани и систематични програми за въвеждане в работата на начинаещи учители: наръчник за създателите на политики* (вж. [ТУК](#)). Разнообразието на нашите образователни системи е изключително ценно. Поради това в ръководството не се предлага един-единствен „алгоритъм“ за действие, а по-скоро набор от предложения, въз основа на които може да се изготви ефикасна система за въвеждане в работата. Убедена съм, че то ще бъде наистина полезно за новите учители и ще доведе до осезаем напредък.

Несъмнено основно предизвикателство за много държави е набелязването на най-добрите млади специалисти и насърчаването им да се посветят на учителското поприще. През 2012 г. ще публикуваме изследване и идеи за най-добри практики, чрез които учителската професия да се превърне в **по-привлекателен избор за професионална реализация**.

С оглед нарастващите изисквания към учителите и все по-сложното естество на преподавателската професия, все по-голямо внимание се отделя на широкия набор от познания, похвати и умения, които те трябва да притежават. Ето защо до края на тази година ще публикуваме обобщение на добри практики във връзка с **компетенциите на преподавателите**.

На този важен ден обаче не бива да забравяме и една група „невъзпяти герои“: **учителите на нашите учители**. Качеството на преподаването в нашите училища зависи от знанията и опита на тези хора — независимо дали те са учители методисти, наставляващи своите колеги в училище, ръководители на училища, насърчаващи професионалното развитие на персонала, или университетски научни работници и преподаватели. В момента тече подготовката на запланиваната за месец март 2012 г. голяма среща за обмен на опит между партньори, на която да се обсъдят начините, чрез които компетентните органи в областта на образованието могат да окажат по-подходяща подкрепа на тази особено важна група.

И накрая, бих искала да се обърна към всички учители, ръководители на учебни заведения и специалисти в областта на методиката на преподаване с едно голямо „**Благодаря!**“

Учители, получили безвъзмездни средства за мобилност по програмата „Коменски“ в периода 2007—2009 г.

<i>Държава</i>	<i>Общ брой на учителите/бъдещите учители, преминали обучение в чужбина</i>	<i>Общо инвестиции от ЕС за мобилност на персонала в училищата в евро</i>
Белгия BE de	37	78 086 €
Белгия BE fr	181	725 458 €
Белгия BE nl	455	1 104 598 €
България BG	465	1 314 975 €
Чешка република CZ	831	1 711 206 €
Дания DK	587	1 208 669 €
Германия DE	3 506	8 886 325 €
Естония EE	224	575 958 €
Ирландия IE	230	666 505 €
Гърция EL	628	1 451 309 €
Испания ES	3 757	6 087 740 €
Франция FR	3 236	7 949 262 €
Италия IT	2 632	6 030 847 €
Кипър CY	157	361 372 €
Латвия LV	370	786 529 €
Литва LT	370	1 077 032 €
Люксембург LU	49	143 621 €
Унгария HU	716	1 885 747 €
Малта MT	97	165 350 €
Нидерландия NL	1 196	2 071 808 €
Австрия AT	886	1 685 318 €
Полша PL	2 186	5 902 909 €
Португалия PT	775	2 001 478 €
Румъния RO	1 531	3 027 060 €
Словения SI	228	594 662 €
Словакия SK	272	599 725 €
Финландия FI	667	1 424 940 €
Швеция SE	1 223	1 764 906 €
Обединено кралство UK	3 416	7 215 157 €

Лихтенщайн	FL	22	59 365 €
Исландия	ISL	216	354 016 €
Норвегия	NO	381	809 726 €
Турция	TU	1 488	5 381 466 €

ОБЩО		33 015	75 103 124 €

PSH 08 2011